

Unntatt offentlighet
Offl. § 14 1. ledd

Referanser:

Arkivsak: 25/02906-1

Saksdokumenter:

Svar på spørsmål om regelverk knyttet til hastedvigsel

Vigsel i særskilte situasjoner

Sammendrag

På bakgrunn av en henvendelse fra sykehusprestene ved Oslo Universitetssykehus, redegjør denne saken for behovet for en særlig justering av vigselsliturgien i såkalte «hastedvigsler».

Saken tematiserer også såkalte «kontorvigsler» og oppfordrer Bispemøtet til å tematisere praksisen, blant annet med tanke på gyldighet.

Forslag til vedtak

Bispemøtet ber om at det igangsettes en liturgisak for å utarbeide en justert ordning for vigsel som tilpasses særskilte situasjoner. Saksbehandlingen følger kapittel tre i Regler for saksbehandling i liturgisaker.

Bispemøtet har diskutert praksisen med såkalte kontorvigsler og anbefaler ...

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådets juridiske avdeling og rådgiver for liturgi fikk i august 2025 en henvendelse fra sykehusprestene ved Oslo Universitetssykehus. Henvendelsen gjaldt forvaltningen av vigselsliturgien i det prestene omtaler som «hastedvigsel». Hastedvigsler viser i denne sammenheng til vielser på sykehuset når en av ektefellene har kort tid igjen å leve.

Omtrent på samme tid mottok også sekretariatet en henvendelse fra Hamar bispedømme med spørsmål om tilpasninger og pastoralt skjønn ved såkalte «kontorvigsler». Kontorvigsler viser i denne sammenheng til enkle vigsler som gjennomføres i enkelhet på prestens kontor med ektepar og vitner.

Det er de senere årene blitt praktisert «drop-in-bryllup» i flere kirker. Det legges til grunn at slike vielser følger vedtatte ordninger og er derfor ikke videre tematisert i denne saksfremstillingen.

I det følgende gjøres vurderinger knyttet til henholdsvis «hastevigsel» og «kontorvigsel» og anbefalinger for veien videre.

Hastevigsel

Spørsmålet om hastevigsel gjelder i tilfeller hvor en av ektefellene har kort tid igjen å leve. I slike tilfeller er sykehusprestene erfaring at det er behov for å tilpasse mer enn det ordningens «kan»-ledd åpner for.

Tilpasninger kan være aktuelt ved obligatoriske ledd som for eksempel:

- Antallet tekstlesninger
- De to alternative bønnene i ledd 9
- To salmer
- Musikk til inngang og utgang, samt alternativ til tredje salme

Juridiske vurderinger

Juridisk avdeling i Kirkerådet svarte sykehusprestene med et brev datert 3. september 2025. I brevet vises det til at prester i Den norske kirke har vigselfrett etter ekteskapslovens § 12 bokstav a. Paragrafen knytter vigselfretten til at «Kongen har godkjent formen for inngåelse av ekteskap». Dette kravet om statlig godkjenning ble gjort gjeldende for Den norske kirke fra 1. januar 2021 og presisert i Barne- og familiedepartementet sin [Veileder til trossamfunnsloven](#) (2025, s 37).

Juridisk avdeling viser videre til at også prester ansatt på sykehus er underlagt bestemmelsene i tjenesteordningen for menighetsprester § 7 som angir at prester i Den norske kirke er forpliktet til å følge de liturgiske ordningene.

Selv om vigselfliturgi har noen «kan»-ledd, fastslår juridisk avdeling at det ikke er åpning for å utelate andre ledd. De skriver også:

Som følge av den særskilte statlige godkjenningsordningen av vigselfritualer, legger Kirkerådet til grunn at heller ikke biskopen har myndighet til å godkjenne avvik fra vigselfliturgi, jf. regler for saksbehandling i liturgisaker § 1.

Videre kommenterer juridisk avdeling spørsmålet om ugyldighet og skriver at dette må vurderes i hvert enkelt tilfelle. De skriver også at de legger til grunn at prester i Den norske kirke ikke utsetter «brudefolk for den slags usikkerhet».

Avslutningsvis skriver juridisk avdeling at de, sammen med Bispemøtet, vil vurdere hvordan henvendelsen kan følges opp nærmere.

Anbefalinger for veien videre

I forlengelsen av henvendelsen fra sykehusprestene ved OUS, var det høsten 2025 møte mellom juridisk avdeling, Bispemøtet og rådgiver for liturgi. Sekretariatets konklusjon er å forslå at det opprettes en liturgisak for å lage en justert ordning for vigsel i slike særskilte situasjoner.

En slik liturgisak kan behandles etter kapittel tre i [Regler for saksbehandling i liturgisaker](#). Når ordningen er vedtatt av Kirkerådet sendes den til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) for godkjenning.

Kontorvigsel

Spørsmålet om kontorvigsel er også et spørsmål om tilpasning av vigselfliturgien. I disse tilfellene er det særlig spørsmålet om salmer og musikk som tematiseres. Som beskrevet ovenfor er det ikke anledning til å fravike dagens ordning på disse punktene. Slike avvik kan reise spørsmål om ekteskapets gyldighet.

Sekretariatet har ikke noen oversikt over hvor vanlig slike kontorvigsler er, men har fått tilbakemeldinger som tyder på at det noen steder oppleves som at kontorvigsler i praksis er en egen ordning.

Bispemøtet oppfordres til å samtale om denne typen vigsler og å ta stilling til hva som er ønskelig praksis og hvordan dette kan tematiseres f.eks. i prostemøter.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Dersom Bispemøtet vedtar at liturgisak for vigsler i de tilfeller som sykehusprestene tematiserer, vil dette medføre noe administrativt arbeid frem imot vedtak og godkjenning, samt publisering av justert ordning.

Tilgjengeliggjøring av den justerte ordningen i trykket utgave vil medføre større økonomiske kostnader og må vurderes ut ifra behovet og arbeidet med å finne en god digital løsning for liturgiske ressurser.